

מחוויות ההתנסות בהוראה – תחילת הדרך...

מאת פאני בייסרון, סטודנטית שנה ב'

בתחילת סמסטר א' של שנה ב' התחלנו התנסות בהוראה. אם לומר את האמת, לא ידעתי מה להרגיש לקראת יום ההוראה הראשון שלי. הייתי מלאה חששות, קצת מבולבלת, התרגשתי. מחד, שמעתי סיפורי גבורה מסטודנטים שנמצאים כמה שנים מעליי, ומנגד, הגיעו לאזניי סיפורים של סטודנטים שאמרו שגם פיזיקה גרעינית באה בקלות רבה יותר מאשר כל עניין ההוראה. החלטתי לא להיות מושפעת מסיפורים של אנשים אחרים, לא נתתי לעצמי לשפוט מראש, והגעתי ליום ההוראה הראשון שלי עם ראש נקי, בלי דעות קדומות ובלתי ציפיות רבות מדי. לא רציתי שניסיונם של אחרים ישפיע על חווית ההוראה שלי בפעם הראשונה.

כאמור, זה הסמסטר הראשון שבו אני מתנסה בהוראה במסגרת התואר. ההתנסות בהוראה, לפי תכנית הלימודים, מתחילה בבתי ספר יסודיים, עם כיתות א' עד ג'. העבודה עם ילדים בגילאים האלה לא פשוטה - נדרשת סבלנות רבה, יכולת הקשבה בתוך כל ההמולה הזאת של ילדים קטנטנים, שכל אחד מהם רוצה להשמיע קולו כאן ועכשיו, צריך הרבה איפוק. בנוסף, כמורה לילדים בגיל זה, רצוי להיות נחמד וחייכן, אך גם קשוח מספיק כדי להציב גבולות ולהנחיל משמעת והקפדה על החוקים בשיעורים וגם במשחקים, שכן ילדים קטנים לא פראירים – ילדים בודקים גבולות, כאילו היו רוצים למצוא אצל המורה המלמד אותם 'איזו פרצה בגדר'. ולא, רצוי לא להראות לילדים איפה הפרצה.

יתרה מכך, רצוי שלא תהיה קיימת בכלל פרצה כזאת, בגדר המשמעת שהצבת כמורה. דבר חשוב מאד שהייתי רוצה להגיד על הוראה הוא שבמהלך ההתנסות בה גיליתי צדדים מפתיעים שלא קיימים בי. בהתחלה, כל יום הוראה שלי היה כמו יום מלחמה. לקחתי קשה כל סיטואציה יוצאת דופן שנקלעתי אליה בכיתות שאני מלמדת. לא מצאתי את הכלים הנכונים להתמודד עם מצבים מורכבים, כמו בעיות משמעת, חוסר הקשבה להסברים שלי והתעלמות מוחלטת מהחוקים שאני מבקשת ליישם בשיעור. מצאתי את עצמי ממש חסרת אונים ואובדת עצות. עם זאת, נוכחתי לדעת, שאני לא מוותרת בקלות. ככל שהילדים ניסו להוציא אותי מדעתי יותר, כך אני הייתי חזקה יותר מולם. גיליתי בי חוסן נפשי לעמוד מול כל היסטריה של ילד מתפרע ולצלוח כל בעיית משמעת מאתגרת. אני חושבת, שאם לא הייתי בסיטואציה כזאת, שאני סטודנטית לחינוך גופני, תואר שחלק הארי בו הוא הוראה, הייתי פשוט עוזבת את הכיתה והולכת לחפש פעילות מהנה יותר. כאן, בימי ההוראה, החלטתי שאני פשוט לא הולכת לשום מקום, עד שמצב מורכב נתון שנקלעתי אליו יוסדר,

והשיעור יחזור להתנהל כמו שאני החלטתי. בנוסף, למדתי 'להשיב מלחמה' לילדים מפריעים בקור רוח. הבנתי, שאם 'מתרגשים' מולם יותר מדי, זה רק מזמין הפרעות נוספות. אבל אם אתה, כמורה, עומד על שלך ודורש משמעת בצורה רגועה אך לא משתמעת לשתי פנים, יש סיכוי גדול שבעיות משמעת חריגות לא יחזרו על עצמן. לא תמיד קל לי לשמור על קור רוח. לפעמים אני מתעצבנת מאד בפנים, אני רוצה לצעוק על הילדים, אני רוצה ללכת, ממש לשבור את הכלים!... אבל ההבנה שבאה אליי במהלך ימי ההוראה הראשונים, שזה לא בדיוק יעזור, גורמת לי לעבוד עוד יותר קשה ולהתעלות על עצמי. וגם, אני פתאום חושבת, 'מה, אני אתן למופרע הקטן הזה את התענוג לראות אותי מאבדת שליטה בתגובות שלי למצבים?! מה פתאום!!!'. וככה, ביני לבין עצמי, בלי שהמופרע הקטן מודע לזה, אני מראה לו מי כאן הבוס! מה גם שעם הזמן הבנתי, שילדים קטנים מחפשים להתפרע, להשתגע, להוציא המון אנרגיות, להשתולל. אולי זה חסר טעם לדרוש מילד בכיתה ב' להיות כל הזמן בשקט. ההבנה הזאת, שלא חייב להיות 'שקט של בית קברות' כל הזמן בשיעור, ושזה בסדר שילדים יזוזו וירוצו, במיוחד כאשר אנחנו מעבירים שיעור חינוך גופני, קצת שחררה אותי מתחושת המלחמה הבלתי פוסקת בימי ההוראה. וברגע שזה קרה, ימי ההוראה שלי פשוט הפכו לימים שמציעים לי להתמודד עם אתגר קטן. אולי, בעצם, אתגר גדול וחשוב. ואני, כאחת שאוהבת אתגרים, ראיתי שיש לי כאן בסך הכל הזדמנות לגלות על עצמי דברים חדשים ומפתיעים. אחרי הכל, מתרגלים לילדים, ולרעש ולכאוס שהם יוצרים. חשוב גם לזכור, שכולנו פעם היינו ככה – שובבים, לא רגועים, סקרנים יותר מדי ואחוזי תזזית בצורה מחשמלת. רק שהשנים עוברות, אני גדלתי, ועכשיו זה תורו של ילד אחר לשגע אותי וסטודנטים אחרים בימי ההוראה שלנו. מה שכן, אני חייבת לומר שפעם רציתי שתהיה לי משפחה גדולה, עם הרבה ילדים קטנים מתרוצצים בבית. אז זהו ש... עכשיו אני כבר לא בטוחה שבית מלא בילדים קטנים זה מה שאני רוצה.

אבל אני, כמו תמיד, נשארת אופטימית....

פאני.